

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1632/2020
Рев 1633/2020
18.11.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обојице из ..., са боравиштем у ..., чији је заједнички пуномоћник Миладин Дабетић, адвокат из ..., против тужених Републике Србије, Министарство правде, Високи савет судства, Основни суд у Косовској Митровици, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду и Народне банке Србије, Принудна наплата, Одељење за пријем, контролу и унос основа и налога, Крагујевац, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5982/17 од 15.08.2018. године и решења Апелационог суда у Београду Гж 5644/19 од 18.09.2019. године, у седници већа одржаној дана 18.11.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5982/17 од 15.08.2018. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужилаца изјављена против решења Апелационог суда у Београду Гж 5644/19 од 18.09.2019. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5982/17 од 15.08.2018. године, ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована, жалба тужилаца и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 1287/16 од 12.07.2017. године, којом је одбијен, као неоснован, тужбени захтев да се обавезу тужени да тужиоцима, на име накнаде штете, солидарно исплате износ од 7.544.651,33 динара, са законском затезном каматом од 28.01.2015. године до исплате и обавезани су тужиоци да туженој Републици Србији солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 30.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Решењем Апелационог суда у Београду Гж 5644/19 од 18.09.2019. године, ставом првим изреке, одбачена је, као недозвољена, жалба тужилаца, изјављена против решења Вишег суда у Београду П 1287/16 од 21.01.2019. године, исправљеног решењем истог суда П 1287/16 од 27.02.2019. године, којим је одлучено да се застаје са одлучивањем о предлогу тужилаца за понављање поступка правноснажно окончаног пресудом Вишег суда у Београду П 1287/16 од 12.07.2017. године, до доношења одлуке о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5982/17 од 15.08.2018. године. Ставом другим изреке, одбијене су, као неосноване, жалбе тужилаца и потврђено решење Вишег суда у Београду П 1287/16 од 27.02.2019. године, којим је исправљено решење Вишег суда у Београду П 1287/16 од 21.01.2019. године, утолико што је у правној поуци наведено да против решења није дозвољена жалба.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, тужиоци су благовремено изјавили ревизију, због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужена Народна Банка Србије је поднела одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011, 49/2013-УС, 74/2013-УС, 55/2014, 87/2018, 18/2020, у даљем тексту: ЗПП), Врховни касациони суд је оценио да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Осим наведене битне повреде, ревизијски разлог у смислу члана 407. ЗПП могу бити битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 6, 8, 10. и 11. ЗПП, под условом да су истицане у жалби, односно да су учињене у поступку пред другостепеним судом, као и битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. овог закона, које су учињене у поступку пред другостепеним судом. Стога ревизијске наводе о учињеним битним повредама у поступку пред другостепеним судом из члана 374. став 2. тачка 7, 9. и 12. ЗПП, Врховни касациони суд није ценио, јер се ревизија из ових разлога не може изјавити у смислу члана 407. ЗПП. Другостепени суд је у образложењу побијане пресуде оценио све жалбене наводе тужилаца који су били од значаја за правилну одлуку о изјављеној жалби.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом због пропуштања Општинског суда у Истоку (са измештеним местом привременог поступања пред Општинским судом у Лесковцу) П 2/08 од 21.05.2009. године, обавезана је тужена Општина Пећ да овде тужиоцима, на име накнаде штете (због поновног сметања поседа кат.парц. ... КО ..., дана 05.03.1998. године) исплати износ од 486.000,00 динара, са законском затезном каматом од 05.03.2001. године, као дана подношења тужбе до исплате (од тога на име накнаде материјалне штете износ од 186.900,00 динара, а на име накнаде нематеријалне штете износ од 300.000,00 динара) и обавезана је тужена да тужиоцима накнади трошкове поступка у износу од 38.600,00 динара.

Правноснажном допунском пресудом истог суда П 2/08 од 15.12.2009. године, обавезана је тужена да тужиоцима, на име материјалне штете због поновног сметања поседа, поред досуђеног износа пресудом од 21.05.2009. године исплати и износ од 900,00 динара, са законском затезном каматом од 05.03.2001. године до исплате, као и камату на укупан износ од 486.900,00 динара, за период од 05.03.1998. године до 05.03.2001. године и констатовано је да је о трошковима поступка одлучено претходном пресудом.

Дана 15.03.2013. године тужиоци су поднели предлог за извршење по основу наведене пресуде због пропуштања од 21.05.2009. године, ради наплате новчаног потраживања у износу од 486.000,00 динара, са законском затезном каматом од 05.03.2001. године до исплате, по основу допунске пресуде од 15.12.2009. године, ради наплате новчаног потраживања у износу од 900,00 динара, са законском затезном каматом од 05.03.2001. године до исплате, као и камате на износ од 486.900,00 динара, за период од 05.03.1998. године до 05.03.2001. године до исплате и ради наплате парничних трошкова у износу од 38.600,00 динара, са законском затезном каматом од 21.05.2009. године као доношења пресуде због пропуштања до исплате трошкова, пленидбом новчаних средстава са рачуна извршног дужника и преносом на текући рачун извршног повериоца овде тужиоца ББ.

Решењем о извршењу Основног суда у Косовској Митровици И 252/13 од 09.10.2013. године, одређено је предложено извршење и трошкови извршења одмерени на износ од 29.518,00 динара.

Решењем Основног суда у Косовској Митровици ИпвИ 6/15 од 06.03.2015. године, одбачен је, као недозвољен, приговор извршних поверилаца, овде тужилаца, од 27.12.2014. године, применом члана 39. став 2. и члана 45. Закона о извршењу и обезбеђењу, јер се не ради о приговору на решење суда на које по Закону о извршењу и обезбеђењу странке имају право да изјаве приговор, већ о приговору поступајућем суду, јер извршни повериоци нису задовољни обрачуном и висином извршених уплата од стране овде тужене НБС, Принудна наплата, Одељење у Крагујевцу по решењу И 252/13 од 09.10.2013. године.

Дана 01.12.2014. године овде тужена НБС, Принудна наплата, Одељење у Крагујевцу је обавестила Основни суд у Косовској Митровици да је решење тог суда од 09.10.2013. године извршено 28.11.2014. године, у износу од укупно 4.777.473,26 динара, а дана 29.01.2015. године да је решење тог суда од 09.10.2013. године извршено 28.10.2015. године у износу од још 6.253,77 динара.

На овако утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови, применом материјалног права из члана 172. Закона о облигационим односима, у вези члана 231. ЗПП, оценили да тужбени захтев није основан.

Према члану 172. став 1. Закона о облигационим односима правно лице одговара за штету коју је његов орган проузроковао трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем своје функције.

Из наведене одредбе произлази да странка има право на накнаду штете ако је штета настала као последица противправности, односно незаконитог или неправилног рада органа тужених, а што проистиче из члана 35. Устава Републике Србије, по коме свако има право на накнаду материјалне и нематеријалне штете коју му је незаконитим и неправилним радом проузроковало службено лице.

Да би оштећени остварио право на накнаду штете од правног лица по правилима одговорности за другог, оштећени треба да докаже, поред општих услова за грађанско-правну одговорност (узрочна веза и штета), да је штету причинио орган правног лица незаконитим радом у вршењу својих функција, односно неправилним радом.

Под незаконитим радом службеног лица или органа сматра се поступање супротно закону, другом пропису или општем акту, као и пропуштање да се закон, други пропис или општи акт примени.

Под неправилним радом подразумева се чињење или нечињење противно уобичајеном и прописаном начину обављања делатности која штети праву или интересима неког лица.

При том не доводи ни свако неправилно поступање државног органа у оквиру законских овлашћења до права трећег лица на накнаду штете, већ одговорност државе постоји ако је штета настала као последица таквог рада њених органа који се може сматрати прекорачењем, злоупотребом или погрешном применом датих овлашћења. Орган који поступа у оквиру законског овлашћења не може бити одговоран за погрешно правно тумачење законске норме, а примена неодговарајуће законске норме није повреда дужности сама по себи у вршењу функције државног органа.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна примена материјалног права.

Тужиоци у поступку нису доставили нити предложили правно релевантне доказе за своју тврдњу да је у извршном поступку вођеном пред Основним судом у Косовској Митровици (за чији рад одговара тужена Република Србија) и у поступку спровођења извршења од стране Народне банке Србије, било незаконитог и неправилног рада, односно да је погрешно обрачуната камата која тужиоцима припада на главни дуг, досуђен правноснажним пресудама, на основу којих је одређено принудно извршење и да су на тај начин, као и неотклањањем неправилности, тужиоци претрпели материјалну штету у износу који тужбом траже.

Основни суд у Косовској Митровици је, крећући се у оквиру поднетог предлога за извршење, а у складу са изреком садржаном у правноснажним и извршним пресудама, донео решење о извршењу, те је у поступку спровођења извршења Народна Банка Србије извршила пренос новчаних средстава (главног дуга и обрачунате камате) са рачуна извршног дужника на рачун извршног повериоца.

Судске одлуке донете у поступку извршења су правилне и законите, јер у поступку по правним лековима нису стављене ван снаге, а тужиоци изведеним доказима у поступку нису доказали да је начин на који је тужена Народна Банка Србије

обрачунала законску затезну камату на главни дуг био неправилан, противан правилима струке и да је довео до исплате потраживања тужиоцима у мањем износу од износа који им као повериоцима припада. Обрачун камате сачињен од стране вештака ВВ и обрачун који је сачинио Привредни саветник д.о.о. не представљају налаз и мишљење вештака у смислу члана 261. став 1., у вези члана 259. ЗПП, при чему садрже различите каматне токове од оних који садрже извршне исправе, поднети предлог за извршење и донето решење о извршењу.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије тужилаца изјављене против решења другостепеног суда, у смислу члана 420. ЗПП, Врховни касциони суд је оценио да је ревизија недозвољена.

Према члану 420. став 1. ЗПП странке могу да изјаве ревизију против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно окончан, док је ставом 6. истог члана прописано да се у поступку поводом ревизије против решења сходно примењују одредбе овог закона о ревизији против пресуде.

Чланом 410. став 1. ЗПП прописано је да ће неблагоприятну, непотпуну или недозвољену ревизију одбацити решењем првостепени суд без одржавања рочишта, а чланом 413. ЗПП, да ће неблагоприятну, непотпуну или недозвољену ревизију одбацити Врховни касациони суд решењем ако то, у границама својих овлашћења (члан 410), није учинио првостепени суд.

Тужиоци су изјавили ревизију против решења којим је одбачена, као недозвољена, жалба тужилаца изјављена против решења којим је одлучено да се застаје са одлучивањем о предлогу за понављање поступка до доношења одлуке о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде и одбијена, као неоснована, жалба тужилаца изјављена против решења о исправци.

Наведеним решењима се у смислу цитиране одредбе члана 420. став 1. ЗПП поступак правоснажно не окончава, због чега је ревизија тужилаца изјављена против решења другостепеног суда недозвољена.

Из наведених разлога, применом члана 413. у вези члана 420. ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић